

Bijlage 3

Doorrekening van de transmissiekosten

Deze bijlage is opgesteld op basis van:

- de verschillende antwoorden, ontvangen door de distributienetbeheerder (DNB = SIBELGA) tijdens de uitgevoerde tariefcontroles;
- de transmissiemethode, beschreven in de bijlage bij het oorspronkelijke tariefvoorstel 2015-2019.

I Context

Volgens het principe van de tariefcascade, ingevoerd door het marktmodel, moet de DNB de kosten die haar worden gefactureerd door de transmissienetbeheerder (TNB = ELIA), aan alle gebruikers doorrekenen.

De bedragen, gefactureerd door de TNB, betreffen alleen de energie die wordt afgenomen op de leveringspunten van de TNB en niet de energie die wordt geproduceerd door lokale productie-installaties (warmtekrachtkoppeling fotovoltaïsche energie enz.), aangesloten op het distributienet, en die hierin wordt geïnjecteerd. De door de TNB gefactureerde kosten betreffen de kosten van het transmissienet van het productiepunt tot het koppelpunt met de distributienetten. De door de TNB toegepaste tarieven worden bepaald door de federale regulator (CREG).

Dit principe van doorrekening van de transmissiekosten wordt verduidelijkt in artikel 9quinquies van de elektriciteitsordonnantie:

“19° het tarief waarin de distributienetbeheerder de transmissietarieven doorberekent, wordt automatisch aangepast zodra het transmissietarief wordt aangepast. BRUGEL controleert de juistheid van de aanpassing. De structuur van de doorberekening van het transmissietarief kan niet degressief zijn.”

2 Cascadeprincipe van de transmissiekosten

De transmissietarieven moeten de kosten dekken, gefactureerd door de TNB. Deze facturen betreffen:

- de kosten voor het gebruik van het net, gerelateerd aan het vermogen en het beheer van het systeem;
- de kosten voor de ondersteunende diensten, gerelateerd aan de primaire regelingen, reactieve energie, congesties en verliezen;
- de aansluitingskosten;
- de openbare dienstverplichtingen, opgelegd aan de TNB voor de financiering van de aansluiting van de offshore windmolenparken, de financiering van de federale groenestroomcertificaten en de financiering van de 'strategische reserve';
- De federale bijdrage, gefactureerd aan de eindafnemers voor de financiering van bepaalde openbare dienstverplichtingen en de kosten, verbonden aan de regeling en controle van de elektriciteitsmarkt.

De onderstaande tabel toont het relatieve aandeel van elk tarief in de bedragen die in 2017 werden gefactureerd door de TNB.

		Driver	%
Transmissiekosten	Ter beschikking gesteld vermogen	kVA	18,34%
	Gemeten jaarlijks vermogen (max. 12 maanden)	kW	11,50%
	Maandelijks vermogen	kW	7,86%
	Beheer van het systeem	kWh	10,93%
	Vermogensreserve en <i>black start</i>	kWh	5,94%
	Integratie van de markt	kWh	1,91%
	Inductieve en capacatieve energie	kvarh	0,02%
	Financiering offshore windmolenparken	kWh	0,42%
	Aansluitingskosten	#	1,03%
	Overschakeling van de belasting	kW	-0,08%
ODV	Financiering groenestroomcertificaten	kWh	23,23%
	Financiering strategische reserve	kWh	1,01%
	Federale bijdrage	kWh	17,91%

In de doorrekening van deze bedragen moet rekening worden gehouden met de volgende elementen op niveau van het distributienet:

- Het geïnstalleerde vermogen (ter beschikking gesteld) op de leveringspunten vertegenwoordigt 18,34% van het door de TNB gefactureerde bedrag en bedraagt 2.394 MVA, terwijl het totale vermogen van de aansluitingen¹ van de gebruikers van het Brusselse net 9.635 MVA bedraagt, waarvan 2.404 MVA voor de afnemers die over een kwartuurmeter (AMR) beschikken.
- Het jaarlijkse vermogen vertegenwoordigt ongeveer 11,50% van de factuur voor 2017. Het bedroeg gemiddeld 861 MW (ΣP_{max}), terwijl de synchrone piek van het net (excl. verliezen) 810 MW bedroeg (53,4% AMR, 24,8% niet-residentieel en 21,8% residentieel). De DNB beschikt alleen over de effectief uitgevoerde pieken voor de DNG die met een AMR-meter uitgerust zijn.
- Het verbruik² voor 2017 is als volgt op te delen:

Type meting	Professioneel	Residentieel	Algemeen totaal
YMR – jaarlijks	15,59%	26,05%	41,64%
AMR – continu	54,34%	0,00%	54,34%
MMR – maandelijks	4,03%	0,00%	4,03%
Totaal	73,95%	26,05%	100,00%

- Aangezien de DNG die geen AMR-meter hebben en waarvan de meerderheid laagspanning ontvangt een grotere stijging vertonen dan de afnemers met AMR, deze DNG zelden 100% van het geïnstalleerde vermogen gebruiken en geen enkele lezing simultaan gebeurt, zou het voor een perfecte facturatie nodig zijn te beschikken over het afgenomen vermogen voor alle punten op het ogenblik van de piek, gemeten op de koppelpunten. Deze informatie is evenwel slechts voor ongeveer 0,54% van de actieve EAN-codes beschikbaar.
- Het principe, verdedigd door de DNB en gedeeld door BRUGEL, is dat de kost van de transmissie identiek is voor alle distributienetgebruikers, ongeacht het infrastructuurniveau (of de categorie van afnemer/meter).

¹ Som van de vermogens van de actieve aansluitingen (injecties en noodaansluitingen uitgesloten)

² Bron: BRUGEL, op basis van gegevens meegeedeeld door de leveranciers

Zoals eerder gezegd, aangezien er geen gegevens beschikbaar zijn³ om de transmissiekosten aan elke netgebruiker te factureren in functie van zijn werkelijke afname, worden alle belastingen verzameld en uitgedrukt in kWh (enig gemeenschappelijk gegeven dat beschikbaar is voor elk afnamepunt).

Voor de periode 2020-2024 zullen de tarieven voor de doorrekening van de transmissie op een identieke manier worden overgedragen als de methode 2015-2019.

Vanaf de tariefperiode 2025-2029 zou de doorrekening van de transmissiekosten de facturatie van de transmissiebeheerder beter kunnen weergeven voor alle netgebruikers. De implementatie van een nieuwe facturatiemethode voor het element transmissie is moeilijk in te schatten en zou waarschijnlijk leiden tot een stijging van de tarieven voor de afnemers die laagspanning (LS) ontvangen. De netbeheerder zal tijdens de vermelde periode dus een gedetailleerde analyse moeten uitvoeren rekening houdend met de ingebruikname van de intelligente meters.

De onderstaande tabel op basis van de door de DNB verstrekte gegevens toont de evolutie van de door de TNB aan de DNB gefactureerde transmissieprijzen, en die door de DNB worden doorgerekend aan alle leveranciers. Het is een gemiddelde prijs (€/MWh) die de verhouding tussen het gefactureerde bedrag voor de vervoerde volumes weergeeft.

Periode	Elia → Sibelga	Sibelga → Leverancier
2009	9,87	9,69
2010	12,67	12,85
2011	14,51	14,05
2012	14,27	15,00
2013	14,44	14,98
2014	17,11	17,44
2015	17,94	18,17
2016	18,42	19,03
2017	18,84	19,25
2018 (voorlopig)	20,27	20,44

Het verschil tussen de twee prijzen is te wijten aan het verschil tussen de kWh vervoerd door de TNB en de kWh verdeeld door de DNB; het gaat in essentie om de verliezen op de netten.

³ Momenteel is het onmogelijk de tariefstructuur van het element transmissie identiek om te zetten voor elke DNG: de piek en/of deelname in de piek zijn niet beschikbaar.

3 Boeking

Het principe, gevolgd door de Brusselse netbeheerder, is dat de facturen ontvangen van de TNB en de facturen uitgegeven door de DNB voor de transmissiekosten rechtstreeks in de balansrekeningen (klasse 4) worden opgenomen en dus niet door de resultatenrekening gaan.

Voor elke stroom (ontvangen facturen/kredietnota's en uitgegeven facturen/kredietnota's) zijn twee rekeningen voorzien om de transmissiekosten (en ODV) en de federale bijdragen afzonderlijk in te boeken. Er zijn twee bijkomende rekeningen voorzien om de saldi (vordering of schuld) in te boeken op het einde van het boekjaar.

Bij de *ex-postcontrole* van het jaar N+1 zal de DNB een detailoverzicht voorleggen van alle rekeningen die verband houden met de transmissie, evenals het detail voor en na de boeking van de saldi op het einde van het boekjaar N.

4 Saldobeheer

Het verschil tussen de facturen ontvangen van de TNB en de facturen uitgegeven door de DNB voor de transmissiekosten vormt een saldo dat geen deel uitmaakt van de gereguleerde saldi met betrekking tot de distributiekosten. Bij elke herberekening van de transmissietarieven wordt het deel van dit saldo dat geen betrekking heeft op het verschil tussen de vervoerde volumes en de verdeelde volumes⁴ opgenomen in de berekening van de transmissietarieven van het jaar N+1.

Opmerking: alle elementen betreffende het saldo, verbonden aan de federale bijdrage, zijn sinds 2018 onderhevig aan een specifieke controle van de federale regulator.

5 Opstelling van de begroting

Op basis van de ramingen van de hoeveelheden die door het transmissienet gaan (= verdeelde hoeveelheden + hoeveelheden van verliezen – hoeveelheden geïnjecteerd door lokale productie), wordt een transmissiebegroting opgesteld in functie van de tarieven van de TNB. Deze tarieven worden herzien elk jaar in december en bij elke wijziging van een van de elementen van het transmissietarief.

---

⁴ Tussen twee afrekeningen worden aan de DNG met jaarlijkse meteropname voorschotten gefactureerd (1/12e van hun jaarverbruik) hetgeen 'energie volgens de meter' genereert.

In de praktijk⁵ bepaalt de DNB de transmissietarieven van het jaar N zodra alle informatie⁶, nodig voor de berekening, beschikbaar is. BRUGEL controleert ten laatste tegen het einde van de tweede helft van januari van het jaar N of dit tarief correct bepaald is. Dit mechanisme stelt zowel de leverancier als de Brusselse DNB in staat slechts één tariefperiode te voorzien in hun systemen.

De DNB stelt drie tarieven op, uitgedrukt in euro per kWh en overeenstemmend met de drie componenten: kosten van de transmissie, openbare dienstverplichtingen en federale bijdrage.

De DNB verstrekt elk jaar een bestand met de berekening van deze tarieven. Dit bestand bevat minstens de volgende informatie:

- De gridfree gegevens, die de facturatie van de items met betrekking tot de transmissie bevatten; gefactureerde vermogens en actieve en reactieve energie, afsplitsing van de gefactureerde bedragen (per element), evenals de kredietnota's of andere rechtzettingen, doorgegeven door de TNB;
- Het overzicht van alle kosten en ontvangsten met betrekking tot de in de boekhouding opgenomen transmissie;
- Een tabel met alle tarieven, toegepast door de TNB en door de DNB;
- Alle gegevens die het mogelijk maken te controleren of en te bepalen dat de facturen van de TNB juist zijn weergegeven in de distributietarieven; meer bepaald de hoeveelheden vervoerde en verdeelde energie, de productie door warmtekrachtkoppeling en verliezen, evenals de hoeveelheden en de bedragen gefactureerd aan de leveranciers per tariefperiode.

Dit bestand wordt vergezeld van een nota met de begroting voor het jaar N+1 en de evolutie ten overstaan van de vorige jaren.

---

⁵ En zoals voor de regulatoire periode 2015-2019

⁶ Bedragen van de toeslagen en de federale bijdrage bijvoorbeeld